

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

ALS MOEDER STAAKT...

Een tragikomedie in drie bedrijven

door

Gaston Gheuens

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2015
Nr.1588

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ZES tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
www.sabam.be

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt u van de uitgever een aanvraagformulier dat, degelijk ingevuld, minstens vier weken voor de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer u niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland contacteert u:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie
www.stichtingbredero.nl

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk **ALS MOEDER STAAKT...** op te voeren moet de naam van auteur **GASTON GHEUENS** vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen. De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

© 1986 Toneelfonds J. Janssens/Gaston Gheuens
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever

1.

EERSTE BEDRIJF.

=====

Bij het opgaan van het doek is Annie bij de eettafel bezig het tafelkleed op te vouwen. Ze draagt een zomerkleedje waarvóór ze een keukenschortje heeft gebonden. Ze vouwt het kleed netjes op, legt het op de zitting van een stoel, gaat dan onderaan de buffetkast een stemmig, fleurig tafellaken opdiepen. Ze ontvouwt dat, spreidt het over de tafel heen, strijkt het netjes en let erop dat de overhangende randen aan alle zijden even diep hangen.

Ze pakt uit het buffet vier eetborden en vier soepborden, zet die op de tafel.

Terwijl ze daarmee bezig is komt er een tamelijk hard getik op de deur vooraan cour.

Annie (kijkt glimlachend op naar vooraan cour) Ja, Hilda!?

Hilda (verschijnt, draagt zomerkleedje, heeft ruiker bloemen achter de rug) Is er geen belet?

Annie Voor jou nooit. Goeie middag.

Hilda Goeie middag..(met knikje achter zich) Ik kwam bijna niet door je keuken heen: ZO verrukkelijk ruikt het daar.

Annie 't Zijn anders maar simpele dingetjes die ik aan het maken ben.

Hilda Dat ken ik, jouw simpele dingetjes..(komt op Annie toe) Annie, neem me niet kwalijk dat het eerder laat op de dag is, maar ik had vanmorgen mijn afspraak met de masseur..(ze toont de ruiker) Hartelijk gefeleciteerd met je verjaardag!

Annie Dank je wel..(ze neemt de bloemen aan)

Ze geven mekaar de gebruikelijke drie zoenen.

Hilda Nog vele jaren..In een heel goeie gezondheid.

Annie Dank je wel: het is te hopen.

Hilda Dat zal wel, zeker? Je bent nog niet in de helft.

Annie Aieaieaie!..Rap hout aanraken als er zulke enormiteiten gezegd worden.(ze legt de vlakke hand op het blad van de tafel, onder het tafellaken)

Hilda Ik moet niet vragen hoe oud je nu wordt, je bent van hetzelfde goeie jaar als ik...Alhoewel: goed jaar in mijn geval: ik sukkel al drie, vier jaar met mijn rug.

Annie Jij denkt dus dat 45 nog niet de helft is?

Hilda Je bent van een heel oud geslacht, zeg je altijd?

Annie (loopt naar vooraan cour) Alleen langs vaders kant. Momentje..(gesticuleert met ruiker, verdwijnt)

Hilda Er zit een pakje bij om in het water te schudden... (ze volgt Annie maar blijft op het toneel, leunt tegen de stijl van de deur vooraan cour aan en kijkt zogezeegd toe naar wat Annie doet) Alhoewel ik niet weet dat het er iets aan geeft?... Heb je al geschenkjes gekregen?

2.

(ze kijkt zoekend rond achter zich)
Of wachten ze daarmee tot straks? Bij het feestmaal?

Annie (komt terug met in de ene hand een kristallen vaas met water, in de andere de uitgepakte ruiker. Ze loopt naar het salontafeltje, schikt de ruiker daàr in de vaas)
Je zal het waarschijnlijk niet kunnen geloven maar jij bent de eerste die aan mijn verjaardag gedacht heeft.

Hilda Dat is niet waar!?

Annie Het erge is dat jij waarschijnlijk de enige blijft tot ze straks thuiskomen en aan de geurtjes en jouw bloemen merken dat er wat op til is.

Hilda Ga weg!?

Annie (ietwat somber) Dan valt nog te bezien of ze zonder hulp tot de ontdekking zullen komen wat precies!?

Hilda Nu doe je ze toch wel onrecht aan?

Annie Helemaal niet...Meisje, ze zijn hier 's morgens allemaal ZO druk in de weer om op tijd weg te raken, dat ze'r geen tijd voor hebben aaniets anders te denken dan hun eigen precieuze beslommeringen.

Hilda Ik neem het aan wat Bert betreft: alle mannen zijn zulke egoïsten, maar de kinderen!?

Annie Die zijn erger dan hij, op dat punt.

Hilda DAT zou ik kwalijk nemen! Neem me niet kwalijk dat ik me meng in jouw binnenlandse aangelegenheden, maar de verjaardag van moeder vergeten!? Dat recht hebben ze niet!

Annie Zijn ze dat bij jou nog nooit vergeten?

Hilda Nooit!

Annie Dan heb IK gefaald bij mijn opvoeding.

Hilda (verontwaardigd) En dan sta je hier nog je hele verjaardag-lang in de keuken allerlei hoogstandjes te bereiden!

Annie Dat doe ik graag, dat weet je.

Hilda Ze zouden bij mij eens mogen komen! Ik zou tegen Bert zeggen: als je iets warm wil eten vanavond, dan zal je mij naar een exclusief restaurant moeten nemen!

Annie Een exclusief nogal?

Hilda Updat JIJ er ook wat zou aan hebben.

Annie (glimlachend) Bedankt voor het medeleven, Hilda, maar als bij jou puntje bij paaltje kwam, dan zou je't ook niet doen.

Hilda Jawel!..Ik zou het in elk geval doen: wat heb jij er nu nog aan, als je'n hele dag over je fornuis hebt gehangen!

3.

kost van wat je'r in een restaurant moet voor betalen.

Hilda (ongelovig) DAT is je drijfveer toch niet?

Annie Het is een stimulans. DAT, en het feit dat het in een restaurant meestal niet zo lekker is als wanneer ik het zelf maak, al zeg ik het zelf.

Hilda DAT kan ik geloven. Dirk zegt het ook altijd, als we hier weer eens verwend zijn geworden: zoals Annie kan koken, zegt hij, zou ze makkelijk een restaurant van hoogste kwaliteit kunnen openen, dat zou marsjeren als een fluitje van een duitje.

Annie (geveleid glimlachend) Dat zegt Bert ook, soms. Als hij gepensioneerd wordt, zegt hij, en er bestaat een kans dat we niet goed meer rondkunnen, dan beginnen we een restaurant.

Hilda Je zegt daar al zoiets: jij kokin en hij maître d' hotel. Ik wed dat je Michelinsterren zou krijgen!

Annie Is het omdat ik jarig ben, dat je mijn kin vol stroop veegt? (ze loopt naar het buffet, pikt er vier bestekken uit op)

Hilda Ik laat mijn geest maar leiden door mijn reukorgaan... (ze snuffelt appreciërend) Wat heb je in de oven staan? Iets met véél look?

Annie Niet ZOveel; met look mag je nooit overdrijven. Je moet het proeven maar het mag nooit overheersen.

Hilda NU overheerst het wel als geur in je keuken..Het doet me aan je formidabele escargots à la bourguignone denken, die we hier laatste hadden.

Annie Het zijn anders geen escargots...

Hilda (onderbreekt haar) Hou maar op; het water komt me NU reeds in de mond...(met een meewarig gezichtje) En ik sta voor platte kaas met bruine suiker, straks...

Annie Dat is ook lekker, als je't lust.

Hilda Ik lust het, anders at ik het niet..Maar ik zou toch niet "neen" zeggen tegen een bord kreeftensoep, zoals ik heb zien staan..(knikt naar vooraan cour)

Annie Als er overblijft hou ik ze voor jou, morgen...

Hilda Jammaar, DAAR zeg ik het niet voor!

Annie Verontschuldig me dat ik er niet eerder aan dacht; heb jij geen trek in een kopje thee?

Hilda Ik kom je niet van je werk houden, hoor.

Annie Ik heb met alles gedaan..Of zo goed als toch.

Hilda (ongelovig) Hoe kan dat nu?

Annie Ik maak tegenwoordig nog enkel dingetjes die ik 's avonds alleen maar in de oven te zetten heb.

4.

- Hilda Zodat je zelf ook al eens wat aan tafel kan zitten!?
- Annie Precies..(ze loopt naar vooraan cour) Ik had trouwens al water opstaan voor mezelf..(ze verdwijnt)
- Hilda Tja, als het dan geen moeite is!?...(ze loopt weer mee, blijft weer op het toneel)
Dat vind ik ook een van de vervelendste zaken die er zijn als je mensen ontvangt: dat je zelf zoveel tijd in de keuken moet zijn...
- Annie (verschijnt weer, heeft koekjestrommel en melkstoopje in de handen) Ik kan vanzelfsprekend mijn versgebakken taart niet aansnijden; maar ik heb nog wat koekjes. (ze zet de spullen op tafel, loopt naar het buffet twee kopjes en schoteltjes nemen)
- Hilda Die zijn al lekker genoeg.
- Annie (zet kopjes op het tafeltje) Zit je'r iets mee in uit de doos te grabbelen?
- Hilda Hemel neen! Je zal al afwas genoeg hebben...Nog altijd geen vaatmachine?
- Annie Sjieke serviezen en zilver kan je'r toch niet inzetten!?
- Hilda 't Is toch wreed gemakkelijk, neem me niet kwalijk.
- Annie Ik vind afwassen nu niet bepaald een grote moeite.
- Hilda Jij vindt niks een grote moeite. Je bakt zelfs je eigen brood.
- Annie Dat is ook een kleinigheid als je'n Kenwood hebt.
- Hilda Het zijn allemaal kleinigheden, maar veel kleinigheden... je kent dat..Neem me niet kwalijk, maar IK zal op mijn verjaardag vast en zeker nooit zelf koken!
- Annie Het meeste heb ik gisteren gemaakt. Ik heb enkel nog een paar sauzekens af te maken.

We horen een fluitketel fluiten.

- Annie Voor het overige kan ik aan tafel zitten bij de anderen. Momentje..(ze loopt naar vooraan cour, verdwijnt)
- Hilda (kijkt haar hoofdschuddend na) Ik snap niet waar jij de energie vandaan blijft halen? (ze kijkt rond) Je onderhoudt dit grote huis helemaal zonder hulp...Je naait je kleren zelf, en die van Nadine...(naar vooraan cour toe met klem) Soms denk ik dat jij kan toveren!?
- Annie (verschijnt weer, heeft op een dienblad een potje thee, een schaalje met suiker en een schoteltje met schijfjes citroen) 't Is gewoon een kwestie van organiseren. Jij verkiest citroen, niet?
- Hilda Citroen en geen suiker, dank je wel. (ze kijkt toe hoe Hilda de spullen op tafel zet, een schijfje citroen in een van de kopjes legt) Jij geeft mij een ernstig minderwaardigheidscomplex, weet je dat?

5.

is dat ik het allemaal zo graag doe. Je zou kunnen zeggen: dat is mijn ongeluk..Alleen beschouw ik het hoegenaamd niet als een ongeluk!

Hilda Ik doe veel in mijn huis en mijn keuken OOK graag, maar ik ZOEK geen werk.

Annie Ik ook niet. Trouwens, ik vind dat het geen werk IS in de eigenlijke betekenis van het woord, als je iets met graagte doet. Dan is het amusement...

Hilda Ik heb spijt dat ik die kop thee aangenomen heb..Neem me niet kwalijk, maar ik zou wegmoeten: jij drukt me de grond in als een weggeworpen sigarettepeukje.

Annie Ik geef toe: op één punt heb je gelijk: het gaat me niet meer zo af als vroeger.

Hilda (gemaakt verbijsterd) Hemel, nu loopt ze nog maar op halve kracht!?

Annie Ik voel dat ik niet meer zo jong ben als ik was.

Hilda (gespeeld verslagen) Het is je verjaardag..Ga door: je MAG mij vernietigen!?

Annie Neen, maar écht: het gaat me op sommige punten niet meer zo goed af.

Hilda Wat je me NOU zegt!?

Annie Ik weet niet wat het is? Mogelijk ben ik niet meer zo snel? De reflexen, zoals dat heet? (ze schenkt een klein scheutje thee uit, "roert" de pot om, schenkt weer) NU is hij goed.

Hilda DAT zal er vast niet op beteren..Mag ik al eens een van je koekjes proeven?

Annie Ga je gang?

Hilda (pakt een koekje, bekijkt het) Dat is OOK weer iets speciaal?

Annie Een receptje uit mijn Rijk der Vrouw. Ik vind ze heel fijn..En licht...

Hilda (knabbelt) Verrukkelijk...Je kan een patisserie open doen naast je restaurant ook.

Annie Vooruit, wat nog allemaal?

Hilda (bekijkt het koekje, appreciërend) Maar hier heb je toch ook weeral een heleboel werk ^{meer} gehad, niet?

Annie Je krijgt niks gedaan zonder inspanning.

Hilda (knabbelend, appreciërend) Het resultaat doet je wél eer aan: zo iets vin je niet bij een bakker.

Annie Dank je.

Hilda Neem me niet kwalijk, maar zou je mij dit recept niet eens kunnen overschrijven? Of geef mij het boekje, dan

6.

schrijf ik het zelf over?

Annie Ik zal het morgen op een kaartje schrijven..Vandaag niet, dat begrijp je wel?

Hilda Natuurlijk.

Annie Je moet wél noteren dat IK goeie boter gebruik, terwijl ze zelf Solo aanprijzen.

Hilda Met goeie boter wordt het vanzelf lekkerder.

Annie Het eigenaardige is, dat ik er ondanks alles nog nooit in geslaagd ben om pistolets te bakken zoals je ze bij sommige bakkers vindt: knapperig, vol lucht van binnen.

Hilda Zodat je ze kan platdrukken met dat knesperend geluid dat het hoogtepunt van het zondagsontbijt is?

Annie Ik krijg hoogstens broodjes zoals je ze soms in hotels krijgt.

Hilda Echt broodjes in miniatuur?

Annie Ik heb al geprobeerd met dubbel zoveel gist, maar DAT is het niet.

Hilda Zou je eens bij een bakker moeten vragen die er goeie bakt...Want er ZIJN bakkers die het ook niet kunnen.

Annie Ze zeggen het niet...

Ze wil nog meer zeggen maar ze wordt onderbroken door het binnenkomen van Nadine, vooraan cour. Ze draagt jeugdige vrijetijdskledij, heeft een pakje cursussen met een riem omwikkeld onder de arm.

Nadine Middag..Zover zijn we weeral..Dag, Hilda... Jullie hebben toch nogal eens het leven, niet?

Hilda Dag, Nadine..JIJ moet niet veel zeggen.

Nadine Ola, ola: uitzonderlijk heb ik de dinsdag maar één uur cursus in de namiddag...Dat mag OOK al eens zijn. (tot Annie) Wat is er aan de hand, mams, dat het hier ruikt als in de keuken van de Waldorf-Astoria?

Hilda WEET jij dat niet?

Nadine (verwonderd, denkt koortsachtig) Zou ik dat MOETEN weten?

Hilda Vast en zeker!

Nadine (ziet de bloemen) Oooh...(ze kijkt Annie aan, slaat de handen voor de mond) Ze heeft gelijk, mams...(ze loopt op Annie toe) Excuseer, maar een studerend mens heeft ook ZOveel om zijn hoofd...Hartelijk gefeliciteerd met je verjaardag! (ze geeft drie zoenen)

Annie Dank je wel, kindje.

Nadine Nog veel jaren, mams...In een hopelijk heel goede gezondheid.

7.

- Annie Dank je wel. Ik zal mijn best doen.
- Nadine Ik..eh..ik loop snel om bloemen..(loopt naar vooraan cour)
- Annie Dat moet je niet doen!?
- Nadine Jawel, mams, jawel...(ze stopt bij de deur, draait zich om) Zeker, omdat ik je iets eerder onprettigs moet meedelen.
- Hilda Heb je niet genoeg geld? Dan wil...
- Nadine (onderbreekt haar) Neen, neen, dat is het niet..(tot Annie) Ik..eh..het spijt me werkelijk, mams, maar ik zal er vanavond niet kunnen bij-zijn.
- Annie (ontgoocheld) Wooh?
- Nadine Ik heb andere plannen gemaakt, die ik helaas niet meer kan wijzigen op zo korte termijn.
- Hilda (grimmig) Ook niet voor het verjaardagsfeest van je moeder?
- Nadine (beteuterd) Neen, het spijt me..'t Is de toneelvereniging...
- Hilda (ongelovig) Repetities!?
- Nadine Niet zomaar een gewone repetitie. Ik heb door mijn examens al drie, vier keer niet kunnen gaan. Nu had ik speciaal beloofd dat ik vanavond vast en zeker zou komen..(tot Annie, pleitend) Ze rekenen op mij. Door mijn schuld staan ze al een heleboel achter en ze kunnen niet meer verder zonder mij.
- Hilda Neem me niet kwalijk maar één dagje méér uitstel zal geen schipbreuk worden, dacht ik.
- Nadine Het gevaar bestaat dat ze mij ineens vervangen, DAAR ben ik het meest bang voor.
- Annie Luister, kindje, als dat zo is..!?
- Hilda Dat KAN toch niet!?
- Nadine Ik weet dat het vervelend is, maar ik heb het stellig beloofd. Ze zullen er vanavond daarom allemaal zijn!
- Annie Dan moet je gaan! (glimlacht weekjes) Het is eigenlijk het spijtigst voor jou: ik maak kwarteltjes met van die speciale Boursinsaus die je zo graag lust.
- Nadine (ontgoocheld) Chooo..
- Hilda (licht honend-verwijtend) Je kan nog altijd kiezen: je maag of je toneel?
- Nadine (mistroostig) DAT is de ellende, Hilda: ik kan NIET kiezen..(tot Annie) En ik kan niet vragen dat je met alles wacht tot ik weer thuiskom, wel?

8.

- Annie Je hebt vaak pas om half twaalf gedaan!?
- Nadine (zucht diep) Ja..Natuurlijk..(maakt fatalistisch gebaar) Dan is het heirkracht..(met grimasje) Ik moet mij offeren ingevolge stomme verplichtingen op het sociale vlak..En je zal zien: ik zal er niet eens voor beloond worden..(ze maakt een handgroetje, verdwijnt)
- Annie (ontgoocheld) Wel...Je zal altijd zien, nietwaar?
- Hilda (verwonderd ontstemd) Daar leg jij je weeral zomaar bij neer?
- Annie Wat doe je tegen heirkracht?
- Hilda Neem me niet kwalijk; maar heirkracht mijn hielen! Dat is nu toch een futiliteit die je opzijschuift voor je moeder!?
- Annie Als er een stuk of tien mensen stellig op je rekenen?
- Hilda JIJ rekent op haar, dat moet primeren! Verdraaid de anderen zullen dat toch begrijpen, zeker!? Dat het uitgerekend heirkracht is als je moeder jarig is!
- Annie Je ziet dat allemaal te streng, Hilda.
- Hilda Jij laat te makkelijk over je heen lopen!(ze nipt aan haar thee)
- Annie (glimlacht) Wat dacht je dan, dat je'n dochter van twintig nog in de hoek kan zetten? Want daar zou het op neerkomen.
- Hilda Je zou haar minstens moeten berispen en haar doen voelen dat ze'n groffe ongerechtigheid begaat.
- Annie ^Udat ze zich een hele avond miserabel en schuldig zou voelen!? Wat levert dat op?
- Hilda Dat verdient ze! Dit is ongehoord en jij wil het niet inzien.
- Annie Als je'n pion bent in een team, dan heb je verplichtingen. Dan ben je'n radertje in een geheel dat stukt als je verstek laat gaan: ik begrijp dat best.
- Hilda Jij begrijpt ALLES best, maar 't is larie en apekool, neem me niet kwalijk.
- Annie Ik heb OOK toneel gespeeld, vroeger; ik weet hoe dat gaat. En je hebt het gehoord:z'is er vooral bang voor dat ze haar opzij zullen zetten.
- Hilda En wat dan nog? Er zullen nog zoveel toneelstukken gespeeld worden..JIJ bent er destijds mee opgehouden voor HAAR, niet?
- Annie De kinderen gingen voor, ja.
- Hilda Alhoewel je't altijd heel graag hebt gedaan.
- Annie (dromerig) Jaa...Bert zegt wel dat het een vorm van exhibitionisme is, maar ik zou het desnoods terug willen doen.

9.

- Hilda Dan zou je wat van HEN horen! (gewiekst) Maar je bent weer handig bezig er stilletjes omheen te praten...
- Annie (maakt hulpeloos gebaartje) Wat valt er nog over te zeggen? Wat gebeurd is, is gebeurd: ze heeft zich verbonden en ze zal haar verplichting nakomen.
- Hilda (maakt ook fatalistisch gebaartje) En jij laat je als gebruikelijk in de hoek zetten, waar de borstels staan waar ze mee vegen!?
- Annie (nipt van thee) Jij heb plastische manieren om iets te zeggen, als je kwaad bent.
- Hilda Ik ben terecht kwaad, Annie...(ze knabbelt een koekje) Je koekjes zijn voortreffelijk!
- Annie (glimlacht) Goed, willen we't daarbij houden, dan?
- Hilda Het zal wel moeten..Maar jij loopt groot gevaar te worden zoals die mummie in dat teevee-spel dat ze verleden week op de Engelse televisie gaven.
- Annie Word ik een mummie?
- Hilda 't Was geen echte mummie. 't Was zo'n stuk waar ze je met huiswerk bij laten zitten als het gedaan is.
- Annie Om uit te vissen waar het eigenlijk over ging?
- Hilda Dat was een huishouden..; het speelde trouwens hoofdzakelijk in één kamer...
- Annie Verfilmd toneel, dus?
- Hilda Terwijl de personages hun dialogen voerden, stond er voortdurend achteraan op het toneel een soort van mummie. Je kent dat: een vent die helemaal ingewikkeld was in banden en vodden en lodders..Als een versleten mummie, dat is het beste vergelijkingspunt dat ik kan maken.
- Annie Wat stond die daar dan te doen?
- Hilda Te wachten tot af en toe iemand van de anderen rechtstond en met een krampachtig gezicht een schop of een stomp kwam geven.
- Annie (niet-begrijpend) Aan die mummie? Waarom?
- Hilda De betekenis was dat DAT het geweten van die mensen was, geloof ik. Telkens er hen iets dwars zat, als ze iets zegden of gedaan hadden dat niet helemaal strookte met het fatsoen, dan gingen ze dat geweten een trap geven.
- Annie (ongelovig, thee nippend) En jij ziet MIJ hier in die rol?
- Hilda Neem me niet kwalijk: je bent niet hun geweten, maar ze geven jou toch maar voortdurend trappen.
- Annie Je overdrijft, Hilda.
- Hilda Mogelijk!? Als je'n punt wil scoren moet je vaak over-

drijven. Bewijzen door het ongerijmde heet dat.

- Annie Je mag nooit uit het oog verliezen dat we niet alleen op de wereld zijn. Wij hebben dan wel onze wensen en onze verwachtingen en verplichtingen, de anderen hebben die ook.
- Hilda DAAR ben je juist verkeerd in! HIER denken de anderen dat ze hoegenaamd géén verplichtingen hebben en jij volgt ze erbij in! (verontwaardigd) Verdraaid, zoals ik je ken, ben ik er bijna van overtuigd dat je al besloten hebt Nadine's kwarteltjes netjes opzij te zetten om ze haar morgen voor te schotelen!?
- Annie Natuurlijk! Wat zou ik er anders mee doen?
- Hilda Wegwerpen zou ik niet doen..
- Annie Daar is het allemaal wat kostbaar voor.
- Hilda Speel Sinterklaas en draag morgen haar portie naar Emeranske..!?
- Annie Hoe kan dat nu?
- Hilda Die heeft vast in haar heel leven nog geen kwarteltjes gegeten met jouw speciale Boursinsaus.
- Annie Ze zou mogelijk te trots kunnen zijn en het me héél kwalijk nemen.
- Hilda Ga weg! Wat heeft dat met trots te maken? Als je't haar brengt dan kan ze OOK eens éénmaal koninklijk eten
- Annie Ze heeft het vast niet breed, maar of je haar niet beledigt door voedsel te brengen!?
- Hilda Als je't goed inkleedt dan zal ze niks beledigd zijn... EN dan zal je precieuze dochterje een volgende keer misschien nadenken voor ze je een schop geeft!
- Annie Ze ziet NU ook wel in dat ze iets verkeerd doet.
- Hilda Neem me niet kwalijk, maar DAT durf ik ten stelligste betwijfelen. Ze loopt rap een ruikertje bloemen halen en DAAR sust ze haar geweten mee..Volledig!
- Annie (nipt thee, glimlachend-gewiekt) Nu moet je me eens eerlijk antwoorden: als jij thuis in een soortgelijke situatie zou komen...?
- Hilda (onderbreekt haar) Ik KAN thuis niet in een soortgelijke situatie komen.
- Annie Wat nog niet is, kan altijd komen?
- Hilda Op DAT punt zeker niet. Verjaardagen zijn heilig bij ons..Maandenlang op voorhand wordt er aan geschenken en zo gedacht..Het is bijna een samenzwering telkens.
- Annie Dan heb je geluk. Maar ik denk altijd maar, dat wij het recht niet hebben om van onze kinderen gelijk wat te verlangen, laat staan te eisen?

- Hilda Wat is DAT nu weer voor een uitleg?
- Annie Ze hebben niet gevraagd om er te zijn, Hilda.
- Hilda (verbijsterd) Zeggen ZIJ dat?
- Annie IK zeg dat!
- Hilda Dan is het al wat minder erg; maar neem me niet kwalijk: ik vind het monstrueus.
- Annie Ik weet dat het ruw klinkt, maar strikt genomen IS het toch zo?
- Hilda Als ik dat in de jaren zestig op de televisie had gehoord uit de mond van een Hollander met lang haar DAN zou ik het aangenomen hebben..(haastig) Dat hij het zei, hoor, versta me niet verkeerd: NIET dat ik het ermee eens ben. (kijkt Annie bijna berispelend aan) Waar blijf jij met "vader, moeder, zul jij eren!?"
- Annie DAT geintje vecht ik juist aan. Vader en moeder hebben hun kinderen gewoon verwekt uit egoïsme: om niet alleen te blijven; soms zelfs omdat ze'r zoveel kindergeld voor krijgen.
- Hilda Heb jij toevallig gisteren een programma van en voor punkers gezien?
- Annie Ik meen dit écht, Hilda.
- Hilda Dat is Nadine haar schuld, dat je helemaal van streek bent.
- Annie Wees nu eens eerlijk: we stampen die kinderen de wereld op zonder dat ze't gevraagd hebben, dat is één.
- Hilda Och, er is nog meer!?
- Annie Twee: we stellen hen bloot aan God weet wat voor mizeries en rampen, ontgoochelingen en teleurstellingen.
- Hilda Ik denk dat ze allemaal blij zijn DAT ze'r zijn, hoor.
- Annie Er is één pluspunt: we stellen ze in veel gevallen niet meer bloot aan "ploegen en zwoegen in het zweet huns aanschijns" want voor ettelijken zal er nooit werk zijn.
- Hilda (nipt aan thee) Luister, als je per sé gelijk wil hebben, dan kan je dat krijgen. Het is per slot van rekening je verjaardag. Maar hou asjeblief die filosofie achterwege: ik krijg er krampen van! (ze wil drinken, stopt) Dit bewijst in de grond dat je heel goed beseft dat ze je lelijk in de kou laat staan, niet?
- Annie Dat heeft met vandaag niks te maken: ik denk dat allang.
- Hilda Je zoekt uitvluchten voor je zwakheid. Héhéhé, en je praat daarbij bijna als Dirk als hij teveel gedronken heeft. Dan slaat die er ook de meest fantastische absurdeiteiten uit.
- Annie (gemaakt sip) Dank je wel.

12.

- Hilda Weet je wat hij er verleden week uitkraamde? Nota bene toen zijn baas op bezoek was.
- Annie Die sjieke man met zijn uiterlijk van onvervalste Engelse gentleman?
- Hilda (verwonderd) Hoelang is het geleden dat je hem nog gezien hebt?
- Annie Verleden jaar, toen hij bij jullie was! Waarom?
- Hilda Die heeft OOK ineens een krak gekregen. Je zou ervan opkijken als je'm zag.
- Annie ZO oud was die nu toch niet? Althans dat leek hij niet.
- Hilda Hij is net zestig. Ineens een oud ventje. Met van dat teveel aan vel in zijn hals, ken je dat?
- Annie En dan vin JIJ, dat wij pas in de helft zijn!
- Hilda En zijn vrouw! Ik zou ze niet meer herkend hebben, als ik ze ergens toevallig op straat was tegengekomen!
- Annie Ze zeggen dat een jaar niks is in vergelijking met de eeuwigheid, maar in het leven van een mens kan het katastrofale gevolgen hebben.
- Hilda Daar mag je NU toch niet aan denken, hoor...!?
- Annie JIJ begint erover!
- Hilda Neem me niet kwalijk: enkel om te zeggen wat Dirk verkondigde. Het zou helemaal in jouw kraam passen momenteel Geboren worden, zei hij, is de meest onnatuurlijke zaak in de wereld!
- Annie (verwonderd) Hoe legt hij dat uit?
- Hilda We zijn er miljoenen jaren NIET geweest, zegt hij.
- Annie Miljarden, schijnt het.
- Hilda En we zullen er miljoenen, of miljarden jaren dus, wéér niet meer zijn nadat we gestorven zijn!
- Annie (instemmend) Zodat die inbreuk van zestig, zeventig jaar er wél zijn in feite een tegennatuurlijke onderbreking is van het veel meer natuurlijke niet-zijn!?
- Hilda Heeft hij dat hier ook al ten beste gegeven, dan?
- Annie Neen, neen: ik kan hem best volgen, DAT is het. Strikt theoretisch heeft hij gelijk.
- Hilda (argwanend) Zie je wel dat je op dezelfde golflengte zit als hij..(haastig-nadrukkelijk) wanneer HIJ gedronke heeft!

Ze wil nog meer zeggen, maar wordt onderbroken door het binnenkome van Frank, vooraan cour. Hij draagt jeans en een trui, heeft een paar boeken onder de arm, een doosje met pralines in de vrije hand

Frank Hallo, samen..Dag, Hilda..(komt met pakje uitgestoken naar Annie toe, legt de boeken in het voorbijlopen in

13.

- een vrijstaand fauteuiltje) Mams, gelukkige verjaardag!
- Annie (opgetogen, gluurt even triomfantelijk naar Hilda)
Dank je wel, zoon.
- Frank Nog veel jaren!
(geeft zonen, overhandigt het pakje pralines)
Asjeblief, 't is niet veel, 't is waarschijnlijk niet goed voor je lever en desastreus voor je lijn, maar je weet dat ik zo miezerig van aard ben, dat ik het niet over mijn hart kan krijgen om geld uit te geven voor bloemen, die we in onze tuin OOK hebben staan...
(tot Hilda) Ik bedoel het niet als een veeg uit de pan voor jou, hoor, want die ruiker zal wel van jou zijn?
- Hilda Inderdaad, ja.
- Frank Ik lijd wat dat betreft aan erfelijke belasting. (tot Annie) Paps heb ik ook nog niet vaak met een ruiker bloemen zien komen aanrukken?
- Annie Die vindt dat inderdaad ook zonde.
- Hilda ZO duur zijn bloemen anders niet meer.
- Frank Die heeft het dan weer van ZIJN vader. Ik heb van grootva nooit meer gekregen dan een kwartje. (tot Hilda) Dat was dan in de tijd dat de waarde daarvan zo belachelijk miniem was geworden, dat ze kort nadien uit de omloop werden gehaald.
- Andre In ieder geval: dank je wel, jongen.
- Hilda 't Lijkt hier al een formidabele prestatie te zijn als je de verjaardag van je moeder weet te onthouden.
(tot Annie) Neem me niet kwalijk, want ik bemoei me hier met iets waar ik niets in te zien heb.
- Frank Zijn de anderen het vergeten?
- Annie Ze denken er te laat aan.
- Hilda DAT is een grote onderschatting!
- Frank IK heb alle verjaardagdata opgetekend.
- Annie Je bent heel attent, jongen, dank je wel.
- Frank 't Is je gegund, mams. En ik hoop uit de grond van mijn hart dat ik nog ettelijke jaren mijn erkentelijkheid zal kunnen bewijzen voor wat je voor ons gedaan hebt... EN nog altijd doet!
- Annie Als het aan mij ligt, dan zal je nog heel veel pralines moeten kopen.
- Frank Ik hoop het...(trekt een grimas) Voor het overige heb ik wel een minder prettige mededeling te doen: ik kan vanavond niet op je feestje aanwezig zijn, mams..Het spijt me, maar er staat iets enorms voor mij op het spel.
- Annie (ontgoocheld) Chooo, Frank, dat is jammer!?